

Filosofie a „hyper-filosofie“ („super-filosofie“)

Je mnoho filosofů (a dokonce mezi „profesionalizovanými“ filosofy), pro které je interpretování a komentování jiných filosofů zajímavější (možná i přístupnější, snazší) než samo filosofování. Proti gustu ovšem žádný dišputát: je to jejich věcí, a je věcí čtenářů, zdá-li se jim zajímavější číst třeba literárně a stylisticky vybroušené sentence „o“ filosofech než studovat filosofy samotné. Bylo by však dobře mít vždycky na paměti to, co už řekl Kant ve svých Prolegomenech a co by se jistě zdálo být na první pohled nesmyslným, kdybychom nějaké sebe skvělejší „povídání o filosofech a filosofii“ považovali za jakousi vyšší filosofii, nad-filosofii, super-filosofii (či hyper-filosofii), apod. Reflexe „nad“ nějakou filosofii, jakási „reflexe filosofie a filosofování“ může, ale nemusí být vskutku filosofická; to znamená, že se nemusí nutně stát „filosofií filosofie“. Tou se může stát pouze za předpokladu, že není jen reflexí, ale že tuto pozoruhodnou a vlastně výjimečnou reflexi podniká jakožto promyšlený program dalšího, budoucího filosofování.

(Písek, 090318-4.)